

V gozdu med gostim vejevjem stoji vojak na straži. Na rami mu visi nabita puška. Tih je in ne gane se, kar se boji, da prebudi sovražnika. S sokolskim očesom zre sovražno stanje, da poroča potem svojim predstojnikom. Pa kmalu začnó njegove misli bloditi po okolici. Pozabi skrbi, in naravna krasota ga premoti, da se zagleda v vrhove gora, posebne od blelih luninih žarkov in zvezd. Spomni se domovine in mehko mu je pri srcu. Zamisli se v domače poljane in livade: čeravno nimajo velikega bogastva, so pa vendar njemu nad vse ljube in drage, ker mu varujejo zaklad, biser najlepši in krasnejši od vseh biserov, njegovo drago mater. Solzo si otare ob tem spominu. Gotovo kleči ona sedaj v koči in moli za srečno vrnitev svojega edinca, ki je odšel na bojne poljane.

Daleč nekje se pa vzdiga dim. V globokih jarkih si kuhajo vojaki po dolgotrajnem boju zajtrk, južino in večerjo hkrati. Lačni so in seveda ne gredo prej spat, dokler se ne okrepcajo. Trudni in upehani se vležejo k počitku. Kamen je njih postelja in kamen njih vzglavje. Vendar pa spe trdno, zavedajoč se, da so danes dobro izpolnili svojo dolžnost. Veliko gorja je zdaj pozabljenega. Kri, ki je tako obilo tekla, ni tekla zastonj.

Zopet je prisijalo jutranje solnce in zopet se bodo sprijeli s sovražnikom. Puške bodo spet pokale, granate vršale, šrapneli sikali in — kdo bode zmagal? Upajmo, da z božjo pomočjo mi, ki ne grabimo, le svoje varujemo.

Ina Polhograjska.

Trpljenje za domovino.

red šolo se zbira četa mladih junakov. Oboroženi so s škarjami in s platnenimi vrečami, v njih pa vsak po par okroglih jabolk in velik kos kruha za malico.

»Kam pa greste, vi mladi junaki?« povprašujejo rado-vednež.

»V gozd po robidovo perje, da si bodo vojaki kuhali čaj.«

Ura bije dve. Vojskovodja, gospod nadučitelj, pride in z njim gospodična učiteljica. Vojska se dvigne in glasno žvrgoleč in gostoleč hiti proti gozdu.

»Kam pa?« spet vprašujejo ljudje.

»Za Krivo brdo po liste za čaj. Urno naprej!« To je bila prijetna pot, skoro junaška. Vrisk in petje in smeh in skok. Na mestu se razdelimo v manjše trume in pričnemo naskakovati gostoobrastlo robidovo grmovje. Nekaj časa obiramo molče. Kar zaslišimo od ene strani glas: »Ajs!« Ta glas ne pomeni namreč nič dobrega.

»Kaj pa je?« Gospod nadučitelj priskoči. »Kača?«

»Jožek se je zbdel.«

»No, da le ni hujšega.«

Jožek izdere trn in prvi ranjenec v naši vojski potoči prvo kapljico krvi za svojo domovino. Pa se ne cmeri naš junak, kaj bi tisto, za jok ni rojen naš junak.

»Le čakaj, trnje, sedaj si ti mene, zanaprej bom pa jaz tebe.« Jožkove škarje zapojo trnu smrtno pesem.

Kmalu se zopet začuje tisti nesrečni »ajs«, in pa neko stokanje se začuje.

»No, kaj pa je zopet?« Gosposdična učiteljica priskoči. »Kuščar?«

»Francelj je padel.«

»No, da le ni hujšega!«

»Tole trnje me je potegnilo za seboj, pa sem padel.«

Francelj vstane. Ta je pa že težko ranjen: opraskan po licu in po rokah. Pa je Francelj tudi korenjak. Malo se nasmehne pa pravi: »Ah, kaj bo to, našim vojakom se še hujše godi, pa se ne cmerijo.«

In tako naprej —!

Preden smo napolnili vse vrečice, je število ranjencev precej narastlo. Robida je bila huda, branila je svoje bogastvo, kakor ga je mogla in znala. Tonček je imel polne roke trnja. Mihec pa je dobil eno čez nos, ker je prekorajžno izpustil obrano vejo, Janez je pa prišel bos, pa je dobil tudi trn v peto ...

Odpravljali smo se proti domu. Perja smo imeli dosti, ranjencev pa tudi. Preštejemo se! Dva se pogrešata. Hitro ju gremo iskat.

»Ali ju vidiš?« pokaže Peter.

Res! Doli po dolini jo mahata, pa ravno v nasprotno stran. Zašla sta. Pokličemo ju!

»Hoo, hop!«

Obstaneta in se ozirata. »Le počakaj, Peter, deni ruto na palico in pomahaj jima!« Dobro!

»Nazaj!« Naše znamenje zagledata, se obrneta in stečeta v našo stran. Kmalu bosta tukaj.

»Kje pa hodita? Pa prazne vreče imata!«

»V dolini sva začela, pa je prišel mimo cigán, pa sva se ga zbala. Šla sva se mu skrit, pa nisva potem znala nazaj.«

Lažala nista. Saj so ravno tisti dan izpraševali orožniki po vasi, kje se skrivajo cigani.

Z veselimi koraki in zadovoljnimi lici se vrnemo mladi junaki domov. Zavedali smo se pa malo ali nič, da smo prelili prve kapljice krvi za cesarja in domovino!

Mladost! — Vse ji je sladko.

J. E. Bogomil.

